

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Primvs Siue Vis Et Virtvs Exemplorvm, Hoc est, Solatia Et Docvmenta
- Hæc Moribvs, Illa Temporibvs Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput XIV. Quid ex præcedente historia discatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](#)

bones ardentes de proprio busto haustos, eosque capiti suo ipsa imposuit (quod apud Iapones magnæ reuerentia est signum) ut prunis illis, quasi punicantibus rosis, aut candardibus carbunculis castum verticem coronaret. Quis tam frigidus est, ut à tam ardenti exemplo non incalescat! Quod si nec dum sufficit, fraterculum huius viraginis intueamur, qui ne sorori cedere, aut in incendijs otiosus stare videretur, duodennis adhuc, & inter maiores victimas agnus, solutis deustisq; igne vinculis prunas, quas vicerat, festiuo pede calcans ad matrem pariter ardenter, & nō tam sua, quam liberorum incendia sentientem gratulabundus accurrit, quam amplexatus, ita audiuit intermortuis vocibus consolantem: *Fili mi celum intuere, Fili mi.* Ita iterum vegetior redditus, terque Sanctissima IESV & MARIE nomina contentiori voce inclamans, ad beatæ matris latus, & pænè in gremio extinctus concidit, refrigerioque haud exiguo parentum flammas temperauit. Quorum gaudia etiam hinc eximiè sunt cumulata, quod in summis tormentis, à tam tenera liberorum ætate inauditæ fortitudinis specimen didicissent. Mater certè inter hæc spectacula,

Expleri mentem nequit, ardescitq; tuendo.

C A P V T X I V .

Quid ex precedente historia discatur?

I.

 VAMQ; VAM non illi tantum didicerunt, aut exarserunt, didicerunt & arserunt etiam quotquot tunc praesentes adfuerunt, & optauissent se loco Iacobi (ita enim duodennis ille puer vocabatur) esse, aut certè cum Iacobo esse; per ignem scilicet ad refrigerantem, non jam Aganippen, sed Elysiam perennitatem. Quin immò, cùm spectatores neophyti aduertissent, ait Trigautius, hostias illas in odorem suavitatis expirasse, ultrā se non continuerunt, quin, repugnantibus frustra ministris, in medios ignes innolarent, sacras exunias flammis erepturi. Et licet ambustis vestibus corporib; ignium vestigia secum retulerint, nullum propè doloris sensum fuisse referebant, cùm intrepide prunas, & stilantia eadanera extraherent: quod an ardentibus animis, corporaq; negligencia

negligentibus referri, an calesti prodigio debeat, indicet qui legerit. Hæc illi facere à facientibus, immo à patientibus pati didicerunt. Quia omnia cùm impotentiū ferret dynasta, edici iusst, nisi secederent, se omnes immis̄ sclopetarijs confecturum. Sed illi tūm demum exultare. Nec inuentus est vel una e tanto numero quem sclopotorum metus eiecerit: quin potius in glebum acti ne glans villa temere periret, subfiterant. Hoc, teste Trigautio, à Martyribus Iapones didicunt.

Didicimus verò & nos, aut certè discere debuimus. Cùm enim alioqui validiora sint exempla, quam verba, teste S. Leone, & plenius sit opere docere, quam voce, tanto nos debent hæc vehementius instruere, quantò tempora ista, & ipsæ necessitates id frequentiū exigunt. Multi enī etiam nunc, ob Catholicæ Religionis professionem è domibus, & vrbibus suis ejiciuntur, multi non solum lares, sed etiam opes amittere coguntur. Neque Iaponum dumtaxat est Sodalitas Martyrum. Illa lex, *Si profide Christi, bona adimantur, hoc spolium fortis & libenti animo tolerato, non tantum ad Iaponum pietatem, sed ad omnem omnino pertinet Christianitatem.*

Quid enim aliud Christus voluit, cùm dixit: *Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus: & qui amat filium, aut filiam super me, non est me dignus*, quid, inquam, aliud dixit, quam hos Iaponicos & parentes & liberos esse imitandos? quorum Iacobus & Magdalena vtique patrem, aut matrem non plus amarunt, quam Christum; neq; pater filium Iacobum, aut mater filiam Magdalenam; aut vterque utrumque super Christum amauit. Hinc eos, per mortem dirissimam, Christo immolari maluerunt, quam sibi prouiere Christo inimicos. Quare filijs tam sanctè odio habitis, facile etiam cetera bona contemnere potuerunt; cùm, amissis filijs, nulla eos amplius solicitude tenuerit de hæreditate filiorum. Enimuerò, cur bonorum suorum spolia ægro animo tolerauissent? qui corpore suo, se tam libenter passi sunt spoliari? Vitâ enim semel, ex animo, pro Christo expositâ, cetera ad vitam necessaria facile contemnuntur; quippe cùm nō sint amplius necessaria; præsertim ubi nulla potest, pro hæribus superesse solicitude. Tanti refert vitam pro Christo contem-

nere.

II.
S. Leo serm.
i de S. Law-
rentio

III.
Matth. 10 37

36 Cap. XV. An, hoc tempore, homines deceat ad Martyria animare.

nere. Immò necesse est, quoties vel vita, vel fides, charitasque Dei est relinquenda. Fides siquidem & charitas est animæ vita, vitæ corporis longè anteponenda. Contemni ergò hæc debet, cùm altera periclitatur: & contemni etiam prompto animo potest, si videamus eam à pueris puellisque Deum amantibus, tam Spartanâ, immò Christianâ generositate contemni.

C A P V T X V.

An sit conueniens, de martyrio exhortari, atque eiusmodi exempla proponere.

I.

S. Augustin.
serm. 47. de
Sandis.

S. Chrysost.
serm. 1. de
Martyribus.

Videbor fortasse nimis alta exempla, hoc loco propone-re. Et dicet non nemo: Alios hæclacertos requirunt: nobis, quæ tulimus, sufficiunt; sat Patria Priamoq, da-tum: hæc supra captum vulgi sunt, à quo nimis alta non tangun-tur, in humili loco stante. His in primis respondeo; id, quod mihi obijciunt, obijcere eos Ecclesiæ ipsi, festa ac solemnitates Mar-tyrum instituenti: Solennitates enīa Martyrum, ait S. Augustinus, exhortationes Martyriorum sunt, ut imitari non pigeat, quod celebra-re delectat. Itaque Ecclesiæ institutum me defendit. Defendit secundò exemplum S. Augustini, qui loco citato, ad plebeiam concionem dixit: Quotiescumque, fratres charissimi, sanctorum Martyrum solennia celebramus, ita ipsis intercedentibus expectemus à Domino consequi temporalia beneficia, ut ipsos Martyres imitando, ac-sipere mereamur aeterna. Ab eis enīa sanctorum Martyrum in veri-tate festina gaudia celebrantur, qui ipsorum Martyrum exempla se-quuntur. Similia habet Chrysostomus: Nemo est, qui nesciat Martyrum gloriam ad hoc diuino consilio à Dei populis frequentari, ut & illis debitus honor dicetur, & nobis virtutis exempla fauente Chrysostomus monstrentur: ut duuo hac ita celebrari perspicimus, cognoscamus quanta eos gloria maneat in calio, quorum Natalitia taliter celebra-n-tur in terris: què possimus etiam ipsi talibus provocari exemplis, virtu-te pari, denotione consimili ac fide. Hæc populo Augustinus, & Chrysostomus: cur ego non audeam ijs, qui supra populum?

II. Videntur nimis alta? Sed profectò non sunt nimis alta ijs, Matthi; 11, 12, quibuscumque cælum non est nimis altum, quod vim patitur, & violenti rapiunt illud. Sicut igitur in bello alijs portæ ciuitatum sponte